

Valtuusto	§ 15	20.02.2019
Kunnanhallitus	§ 73	25.03.2019
Kunnanhallitus	§ 211	09.09.2019
Valtuusto	§ 61	16.10.2019

Valtuutettujen aloitteet / Kestävän kehityksen tavoitteiden ja mittarien määrittäminen

33/00.01.03/2019, 31/00.02.00/2019

Valt 20.02.2019 § 15

Pyhäjoen kunnan hallintosäännön 90 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen on valtuustoryhmällä ja valtuutetuilla oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt.

Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitä aloitteista on käsitelty loppuun.

Valtuutettu Päivi Niemelä ym. jätti valtuustoaloitteen aiheesta kestävän kehityksen tavoitteiden ja mittarien määrittäminen Pyhäjoen kunnassa (liitteenä).

Päätös:

Valtuusto päätti lähettää valtuustoaloitteen kunnanhallitukselle jatkovalmistelua varten.

Khall 25.03.2019 § 73

Ehdotus:

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen ympäristösihteeri Vesa Ojanperälle valmisteltavaksi. Valmistelussa kuullaan ja osallistetaan kunnan eri toimielimet. Aloite huomioidaan Pyhäjoen kuntastrategian Pyhäjoella virtaa 2030 valtuustokauden puolivälin tarkistuksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Kestävän kehityksen huomioiminen Pyhäjoella

Yksinkertaistettuna kestävä kehitys on globaalia ja paikallista kehitystä, joka tyydyttää yhteiskunnan tarpeet tekemättä kehitystä tulevien sukupolvien kustannuksella. Maailmanlaajuisesti tärkeitä huomioon otettavia tekijöitä ovat luonnonvarojen riittävyys ja köyhyyden poistaminen. Kestävän kehityksen tavoitteisiin päästään, kun otetaan huomioon päätöksenteossa ja toiminnassa ympäristö, ihminen ja talous. Kestävyyden tulee olla ekologista, taloudellista ja sosiaalista. YK:n jäsenmaat ovat sopineet vuoden 2016 voimaan tulleista kestävä kehityksen tavoitteista (Agenda2030), jotka sitovat kaikkia jäsenmaita. Päättävöitteitä on 17 ja näillä lukuisa määrä osatavoitteita. On hyvä huomata, että YK:n asettamat tavoitteet poikkeavat monin osin aiemmista kestävä kehityksen tavoitteista ja toteutusohjelmista. Kuntaliiton kestävä kehityksen ohje on jo vuodelta 1997, jonka jälkeen käsitykset kehityksestä ja kestäväydestä ovat muuttuneet paljon. Suomen kansallinen kestävä kehityksen strategia uusittiin yhteiskuntasitoumukseksi v. 2013. Yhteiskuntasitoumuksessa julkishallinto yhdessä toimijoiden kanssa sitoutuu edistämään kestävä kehitystä kaikessa työssään ja toiminnassaan. Sitoumuksessa on sovittu toimintatavoista ja tavoitteista, joilla mahdollistetaan hyvä elämä nyt ja tuleville sukupolville.

Tavoitteet on kiteytetty muotoon Suomi, jonka haluamme 2050. Kuntaliiton kestävä kehityksen sitoumus koostuu kahdesta osasta:

- 1) kuntaliitto kannustaa ja tukee kuntia omien kestävä kehityksen sitoumusten laatimisessa
- 2) kuntaliitto sitoutuu vähentämään omassa toiminnassaan materiaalin kulutusta ja hiilidioksidi- ja muita päästöjä kahdeksan eri toimenpiteen keinoin

Kuntaliiton mukaan kuntien omat sitoumukset voivat koostua esim. kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, julkisiin hankintoihin tai ympäristökasvatukseen liittyvistä toimenpiteistä. Sitoumus voi olla pidemmän aikavälin muutoksen ohella myös kampanjaluonteinen. Valtioneuvoston kanslia tarjoaa kestävä kehityksen toimenpidesitoumuksen v. 2019 aikana tekeville kunnille ilmaisen seurantatyökalun kestävä kehityksen toteutumisesta. Seurannassa on yli 70 vertailukelpoista indikaattoria, esim. huoltosuhde, palkkatasa-arvo, hiilinielupotentiaali ja työpaikkojen moninaisuus. Tutumpia seurantakohteita ovat kasvihuonekaasut ja hiilidioksidipäästöt, ilmanlaatu, jätteet, veden laatu, luonnon monimuotoisuus, energiavarat ja ympäristöverot (kompensointi). Kuntien lisäksi eri toimijat kuten yritykset, järjestöt, hallinto, oppilaitokset ja yksittäiset kansalaisetkin antavat kestävä kehityksen toimenpidesitoumuksia kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Edellä kerrottujen sitoumusten ohella tai sijaan monet kunnat ovat sisällyttäneet kestävämpää kehitystä tavoittelevia muutoksia kunnan strategioissa. Strategian linjauksia on sitten täydennetty toteutusohjelmilla. Valtioneuvoston ohjeiden mukaan on tärkeää, että kestävä kehityksen työ kunnassa mukaillee yhteisiä valtakunnallisia ja alueellisia visioita, linjauksia ja

tavoitteita.

Esitys kunnanvaltuuston päätettäväksi kestävän kehityksen huomioimisesta Pyhäjoen kunnassa.

Pyhäjoen kunnassa otetaan kestävä kehitys yhdeksi kuntastrategian keskeisistä perusviesteistä päätöksentekoon, hankintoihin ja viranomaistyöhön. Kunta ottaa käyttöön uusia ja kehittää nykyisiä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia toimintamalleja ja ratkaisuja. Hankinnoissa huomioidaan hankintalain mahdollistama kestävä näkökulma tuotteen tai palvelun elinkaaren aikana. Viranomaistyössä kunnassa edellytetään säännösten mukaisia kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja. Lisäksi Pyhäjoen kunta neuvoo ja ohjaa alueellaan vaikuttavia asiantuntijoita, asukkaita ja yrityksiä tekemään kestäviä valintoja.

Esityksen kaltaisella päätöksellä Pyhäjoen kunta voi ilmoittaa antaneensa sitoumuksen Valtioneuvoston Sitoumus2050 toimenpideohjelmaan. On tärkeää, että kuntastrategiaan otettava päätös voidaan Pyhäjoella konkretisoida kestävän kehityksen mukaisiksi toimiksi. Tähän pääsemiseksi, tulee esim. vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä nostaa joitakin teemoja, toimenpiteitä tai hankintoja valtuuston päätöksellä seurattaviksi kestävän kehityksen kohteina. Näitä voivat olla esim. kunnan Koulu 2022 hanke, jokin uusi kaavoitushanke tai kaavoitetun alueen toteutus, kiinteistöjen siirtyminen energiaa säästäviin ratkaisuihin, tuki henkilöstön kestävän kehityksen mukaisille toimille (esim. työmatkat) tai kestävää kehitystä kuntalaisille, yrityksille ja yhteisöille laajemminkin esille nostava kampanja, tapahtuma tai markkinointi jne.

Viiteaineisto:

1. YK:n Agenda 2030 – kestävän kehityksen tavoitteet (voimaan 2016)
2. Suomen kuntaliiton sitoumus kestäväan kehitykseen (2014)
3. Valtioneuvoston kestävän kehityksen internetsivut: sitoumus2050.fi
4. Heini Kivimäki: Kestävän kehityksen edistäminen kunnassa (HAMK 2015)

Asian valmistelijana on toiminut ympäristösihteeri Vesa Ojanperä.

Ehdotus:

Kunnanhallitus antaa yllä olevan selostusosan mukaisen vastauksen valtuustolle.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Valt 16.10.2019 § 61

Päätös:

Valtuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.
